

[Bertel Dahlgaard.]

ærede Medlem Hr. Bartholdy, og som er fremsat af danske Nordslavigere i Snesevis. Det er det, som er blevet citeret i det tyske Blad, og saa tillader det ærede Medlem sig her at karakterisere det som noget, der skulde være skadeligt for danske Interesser. Maa vi saa være fri!

Bøgholm: Jeg vil først gøre en ganske enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard. Det ærede Medlem var inde paa Talen om — den har vi hørt saa mange Gange —, at Grænsen, som den blev trukket i 1920, holdt. Ja, det kommer jo an paa, hvad man forstaar ved dette Udtryk. Hvis man ved dette Udtryk forstaar, som det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard synes at gøre det, at Grænsen af 1920 gav os en særlig Placering i Forholdet til Tyskland, saa tror jeg ikke, det vil være muligt for det ærede Medlem at fremføre noget Bevis for denne Opfattelse. Det ærede Medlem og jeg er jo gamle nok til at huske tilbage til dengang, da Kampen stod om Grænsen af 1920, og det, der var den almindelige Opfattelse i de Kredse, der ønskede den nye Grænse, Grænsen af 1920 — jeg tror ikke, jeg har Uret heri —, det var, at for det første vilde det betyde, at Danskheden i Sønderjylland i Løbet af ganske kort Tid vilde opzuge det tyske Mindretal, og dernæst, at Løsningen af 1920 vilde sikre et godt Naboforhold til Tyskland. Og hvis man vil stille det Spørgsmaal, om Grænsen har holdt, saaledes at disse to Ting er blevet opfyldt, ja, da maa Svaret blive nej. Den tyske Minoritet holdt overmaade godt; Naboforholdet til Tyskland saa vi den 9. April 1940. Den 9. April viste efter min Mening først og fremmest, at hvor det gælder Forholdet til Tyskland, er det ikke Grænsedragningen i Slesvig, der er det afgørende; det er Tysklands Vurdering af Danmark strategisk og geopolitisk. Derfor tror jeg ogsaa, at der drives Misbrug — og at det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard her i Salen har gjort det samme — med Grænsen af 1920 og den Betydning, man mener denne Grænsedragning har haft.

Jeg skal dernæst vende mig til Spørgsmaalet om det danske humanitære Arbejde i Udlandet. Der er fremkommet en Række Udtalelser i de sidste Dage, der synes mig at vise, at der er Planer om paa afgørende Maade at indskrænke dette Hjælpearbejde. Jeg vil ønske, at disse Udtalelser efter de bedste stasministerielle Mønstre er fremsat af Privatpersoner, saaledes at de ikke faar Betydning for selve Realiteten. Hvis man vil stille det Spørgsmaal til den høje Rege-

ring, om Forholdene ude i Europa da kan siges at give nogen som helst Begrundelse for saadanne Planer og deres Gennemførelse, maa Svaret blive et ganske bestemt Nej. Det kan de ikke. I store Dele af Europa er Forholdet ganske utvivlsomt det, at vi gaar ind i en Periode, der ernæringsmæssigt og sanitært vil blive den vanskeligste Periode i Europas Historie i nyere Tid. UNRRA opfører; om den nye Organisation, der delvis skal afløse UNRRA, ved vi overmaade lidt. I nogle Lande er det økonomiske Liv ved at komme i Gang; i andre Lande er Forholdet det, at Foraaret vil blive økonomisk endnu vanskeligere og sværere end den Tid, der er gaaet. Det har hidtil været saadan — og det gælder Lande som Polen, Østrig og Ungarn, hvor vort Hjælpearbejde i saa overordentlig høj Grad er sat ind —, at store Dele af Befolkningen har været i Stand til at købe supplerende Rationer paa det sorte Marked ved at sælge af deres Ejendele. I Dag er der solgt, hvad sælges kan, og der er ingen Mulighed for at supplere Rationerne, der er Sultationer. I store Dele af Europa hænger Tuberkulosen i Dag i et Omfang, som vi ikke har kendt det tidligere.

Det er paa denne Baggrund vi hører Planer, ikke om at udvide det danske Hjælpearbejde, men om at indskrænke det danske Hjælpearbejde i Europa. Jeg har haft Lejlighed til nogle enkelte Steder at faa et Indtryk af, hvad dette Hjælpearbejde betyder. Omkring 150 000 Børn ernæres igennem de danske Forsendelser af Levnedsmidler til Udlandet. Alene et enkelt Sted i Polen, i Makov, er der 20 000, der er omfattet af dette Hjælpearbejde, i Østrig 25 000, næsten udelukkende Børn, i Ungarn er Tallet 30 000, i Frankrig 20 000, i Finland, gennem Finlandshjælpen, ligger det mellem 9 000 og 10 000; desuden er der Hjælpearbejde i Jugoslavien.

Dette Arbejde, der er af saa overordentlig stor Betydning for Helbredstilstanden, for Børnedødeligheden derude, dette Arbejde er det, man nu kommer til os og taler om at indskrænke. I et sultende Europa ligger Danmark som et Land, hvor Mæthed er Hvermands Gæst. Set i Forhold til en lang Række andre Lande i Europa er det danske Bord et rigt dækket Bord, og nu skulde der altsaa fra dette Bord lyde den Tale til de sultende, der staar udenfor, at vi har ikke noget at give dem. Ikke mindst et lille Folk som vort bør i hele sin udenrigske Færd lade sig lede af de samme Ideer, som præger vor indre Politik. Det danske Hjælpearbejde i Udlandet har ganske ligget paa Linie med hele vor sociale Lovgivning, omsat i inter-